

PELERINED WAR AN DOUAR

Klesk Droue a o'houleenn ennomp stennerezh, fiziv, d'zug war-du enneñ. Setu perak e vez skrudenennet alies er Testament kozh enklask Droue dindan etuam ar pelerinerez. Iñ pei soñj eus Salmoù an Dereziñ a lez romp d'ar Gousperdu, hag a veze dihue et gwechall gent ar Yuzevit piget war du Jeruzalem, evit Goueliniñ Peky. Hag evit tud diazezel a-benn neuze war douar Palestina e teue da venañ gwir endro pezh a hirvoude unan eus ar Salmerion : " Ur pirc'hirin ez on evel va hell dadou". (Salm 38,1).

En Tredou vorz a bet pastoreu, o vont-dont a vrø da vrø war lero'k o zropelloù. Hag ar pirc'hirin meur a oa bet Abrac'hiam, o kuitrat buhez didrubiñ ar gér vras evit mont n'ouie ket da helec'h. Met responset m'en deus gant feiz ha fiziañs da c'hañv an Antroù, eo tad gwirion an dud diniver a zilezo pep tra,ti ha karent, evit mont int ivez diouzh c'hañt Droue.

Tremenerion, Isask ha Yakob. O mision avat, dre krouet chomlec'h war zover an Egipt a oa kouezhet izel dindan suj kriz ar Farson. An dieubidigezh a vo evito mont kuit, en em reis d'an evantur, bezñ endro tremenerion. Setu lid ar rask, lid an tremen : an Oan debret gant an dud en o sav, ar vazh en o dorn, preest da vont. Pirc'hirined e verint e-ped danu ugent vloavezh bir ha trubuilhus, danu ugent vloavezh skrudenenn pep buhez aoverel, evit entren efin en douar ar Bromons.

Un tremen eo buhez an den war an douar, dre maz eo berrbed. Met m'eo ket se a feli din leverout, pa zegasan soñj eus menz ar pelerinerez en Testament kozh. Kak er ster-se eo buhez pep dan, katolik pa nach. Evidomp hepken eo ur rask, ur pelerinerez, dre m'hoñ eus d'ober eus hor buhez o vont diouzimp, ur atriv a yowl war du an Antroù, ha mont a-benn ar fin diouzh skrver Jezuz.

En tu-hont da vuhez abrac'hiam, en tu-hont d'an Ermaeziadeg, en tu-hont da belerinsduriñ an estment kozh, ez eus pelerinsduriñ ar C'hrist war an douar, ha tremen salvas e Besk. Iz eng Jezuz " leverout :" e eo an Hent, ar Wiriñez, ar Vuhez", an hent a wiriñez e gas d'er vuhez. Evit hon Salver, leverout : e eo an hent, eo kement ha svarout : e eo ar skouer, pa kentro'k c'hoñgh : He eo ar vuhezegesh, ar youlreizheresh nevez (nel l. ouzh talvoudegezh ar ger Hent en Testament kozh, er Salm 119 da skouer). Ha peseurt skrver en deus roet aimp hor Salver en e vuhez, en e Basien, a-hed e Besk betek an our diwezhiañ ? Hini er sentidigezh. " Ar C'hrist a zo bet sentus betek ar maro, maro ar Croaz" a gan al Lidorezh. Adlennit el Lizher d'an Hebreed.

Hent ar vuhez eo sentif eta. Hep ouestñs ebet. Diressmantou ha skilhou a zo evel just : "Hent ar silvidigezh, ne c'hell bezñ nemet enk an derzù anezhsk (Kentskrid ar Breizh). Met pep ma senter e tostser ouzh Droue.

Ne voo ket kennebeut all an Ermaeziadeg ur venj plijus. Gouelañ

a rae ar Yuzevion da louzou-pod ha da builhentez an Ejipt. N'eo devonken nemet er gwelelec'h. Met er gwelelec'h-se, en Astrob, norzh an Astrob, krobrenn ouzh o gwelelec'h e-pad an deiz, ha tan ouzh o vlegnañ e-pad an uaz, betek d'ouer er Broñess.

Un heveleptra eo evidomp : mont armeez eus ar peched, eus sklavelezh an diaoul Parson ; tremen dre gwelelec'h er vuhez kristen dindez renarez ar Moisez never, meget gant bars Dous betek tisbrount ar pal, brø hell-hetus ar Broñess.

Hag evel ma os gwir gwechall, emañ Dous ganimp, Dous pelerin war an d'ouer, o ran buhez e Iliz ha buhez pep hiui eo'haudomp. "ri evit hon hentchañ hag hon harpañ : er C'christ ganimp da vlegner evel en deiz pelerined Em aüs, er Spered Santel en hon c'kreiz evit hon luskan hag hon freulziñ, an Tad ouzh hon gervel.

Me eo an Hent . Evel ma notenn Romant Guardini :"Ne lavar ket hepken : Diskouez a ran au hent, pe kerzhout a ran en ho rank en hent, met : Me eo an hent. N'eus hent ebet eus bed an trapù pe eus boud an den a gaafe d'en Tad, hag a chomie talvoudok emezez ar C'christ. Rank an hent-se n'eo ket un derempred etre boudañ, met un derempred etre personañ" (ar Finvezhioù diwezhañ, p. 163 ar an cladur galliek).

Sentidigezh ar C'christ n'eo tamt ebet tra diresis, met sentidigezh d'ur bersonelezh merket mai : an Tad . Les gourc'hezenn a zeu eus an Tad. Ha pa zikenn betek entomp s'fereuz d'en Iliz, d'ar Replenn, d'en Abad, eo bepred gourc'hezenn a tant eus an Tad. Setu sklerijenn hon sentidigezh.

"Pezh a blij dezhañ a ran bepred"(Yann 3,29). En 'mañ an delc'h ; an dousjeñs d'an Tad eus an Neñv bep tra ar Thon sur da sentiñ. Met ret eo merzhout penn kentañ frazenn ar C'christ emomp o padvez degos : Il'si lez ket va-ucen penn dre ma ran bepred pezh a blij d'zhan". Ni iveau ne vimp ket lezet hon-mañ gant an Tad ms kleskomp e garant. Keñ a raio dim skouzelli freulzus e Spered Glan. Hag an hini en deus iveau hor c'hañedou diansur en rougoc'h benniget ar C'christ.

N'hor bezet ket son ! " En gwir, seul vuloc'h ma tistroer gant feiz davet Dous, eo'h en em zigor ar galñ hag e redor en hent gourc'hemennou Dous gant un doñester dreist-lavur a garantez.... hervez an hent a sklerijenn-mañ, redomp hag oberlomp evit ma talvezgo dimp ar Beurbedelezh."(Kenta. ar Replenn)

Redomp hag oberlomp larven : "Mont a redor, da di an Astrob" (aslm 161,1).

ILIZ PELERINEZ

Komz a reer aes-kenañ eus Pask ar C'christ, eus Pask an ene kristen diwar skouer ar Salver ; komz a reer kalz nebeutoc'h eus Pask an Iliz. Hi ives koulskoude a zo beajerez ha pelerinez. Ha marteze ned emp-ni en hor buhez speredel, beajourion ha pelerined, nemet en abeg d'an Iliz hen bezañ da gentañ. Moarvat e talv eviti muioc'h eget evidomp kement a o'hell bezañ lavaret diwarf-benn ar stik striv speredel war-du an Aotrou.

Emañ an Iliz o vont a-dreuz d'an amzer, kaset war raok gant ar Spêred Santel abaoe deiz ar Pantekost, betek ma teuio an Aotrou en deiz diwezhañ da lakaat untermen d'he beaj istorel. Hi ives a zo er bed hep bezañ eus ar bed, hep kaout amsañ un ti-annez da badout. Kampan a ra war an douar hep gouzout mat dre beseurt hent e plijo d'an Aotrou he lakaat da vont, hep ansout evit arc'hoazh doare he buhez da zont, tonket ma eo dezhî respont e pep mare da lusk ar Spêred, hag asantiñ en amc'houlou.

Levarout a reotdin eo gwir kement-se hep bezañ gwir penn da benn : rak pelec'h jaout da skouer e buhez an Iliz war an douar ar c'hresk-se, an emsaverezh-se a dle'bezañ lezenn diabarzh pep buhez speredel gwirion. Rak n'eo ket sur e kendalc'ho an Iliz a greskin en niver he zud, un diskar a vo moarvat en amzeriou diwezhañ ; ha zoken ma padfe kreskerezh an niver, ne vefe ket di ouzh ret gwellidigezh servij Doue na bleuniesdur an deoliezh. Marevezhioù a fallsenn a zibet dija en istor an Iliz, ha da gredin ez eus e vo reoù all.

Lakaat war dachenn an douar kreskerezh an Iliz a zo sur :

mat ur fazi. De belec'h ets Memañ-hi o vont, nemet d'an nefiv ? Pelec'h emañ ar c'hresk o'n em ober dibsouez, nemet e kevrin askre en Tad, gant an dibabidi o pignat betek di, a-hed ar c'hantvedou. Hennezh eo kresk gwirion ar C'horf kevrinus.

Morvat n'eus ket hirio war an douar muioc'h a gantlezh eget en amzeriou kentañ'an Iliz. Met n'hellomp ket gouzout kennebeut all daoust ha nebeutoc'h ezeus bremañ, rak o vezaf'mez eo an Iliz dastrewet muioc'h e vez ives kuzhetoc'h ha dizanatoc'h ar sent s vev enni. Met n'eo ket aze emañ ar gudenn : emañ e Pask, extremen an Iliz da g'out askre en Tad, gloar ar C'christ, levezenez ar Spered Glan, betek ma vo antreet en he fezh.

Ar sonj-mañ eo n hini a seblant bevaat dre vrás ar sulioù goude ar Santekost. Goude bezañ lidet Pask ar Salver eo Pask an Iliz. Stank mat eo ar c'henbedennou mez eus enno meneg eus beaj an Iliz, eus he c'herzhed war-du an nefivoh. Anat eo dreist-holl goude an 10-vet sul. N'eo ket da lavarout ne vije ket en amzeriou all ar bloaz aro pe aro eus an tremen d'an nefivou. Met amañ e vez laket ar menoz-mañ en e splann. Ha gant ar sulioù diwezhaf e tarzhø sklaeroc'h sklaerañ c'hosntaderiou an Iliz war-du ar peurbad, he galvadennou entanet war-du he dieuber. Muioc'h mui e tistro neuze evel un diskenn er c'hanennou-digor, ar salm 118 ; Evurus ar re ~~henn~~ hobl azo dinamm o bent, a gerzh en lezenn an Aotrou.

"Aotrou, stouit ho skouarn d'am c'hlevout : dieubit ho servijer a esper emmoc'h, va Doue ; rak garmet em eus davedoc'h a-hed an deiz" eme kanann-digor ar 15vet Sul. "Silvidigezh ar bobl ez onfe, eme an Aotrou" (Kanann-digor an 19vet Sul). "Evurus ar re

Iliz Pelerinez (3)

holl a zo dinamm o bent, a gerzh e lezenn an Aotroù. Allelouis. Paz eas Isabel ermeez eus an Ejipt, lignez Yakob kuit eus ur bobl barber" (Kanenn-digor hag Allelouis an 21-vet sul).

T'olomp evezh n'eus ket da glevout hepken e kement-mañ hirvezh en ene kristen war-du an Aotroù, met dreist-holl pedenn an Iliz hec'h-unan, o lidan'he besj kevrinus a-dreuz d'an istorvezh, hag o c'hoanteat he stad peurbadel.

+

Salvus-kensañ e vije koulskoude evit an Iliz a-vremañ adkavout skiant gwelloc'h eus he doare dibad war an douar, eus he stumm a belerinez hep chomlec'h da bedout amañ. A viskoazh eo bet un tentadur evit an Iliz en em gaout evel stabilaet divrall en ur sevenadur; en ur gevrediged resis, en doare ma kred d'ar fideled ha zoken d'an dud a Iliz eo stag mat ar Gristeniezh oush ar svenadur-se. Dija gant diskar an Impalaeriezh roman, daoust ha ne lavare ket sant Gregor, hag a oa ur sant koulskoude, n'hellfe ket an Iliz aspadout d'ar pezh na oa e gwirionez nemet fin ur bed, ar bed roman, breim a ziabarzh.

Ur seurt fazi a zo bet graet en holl gantvedoù hag a vo graet moarvat hettek ar fin. Ne grede ket an dud a Iliz, hanter kant vloaz 'zo, e c'hellfe bezañ kemmet endeo tridigezh latin ar Salmoù na dreist-holl e c'hellfe al latin bezañ dilezet muioe'h mui el liderez. Ewelso pep nevezinti e buhez an Iliz a laka souezhet ha nec'het ul lod pa n'eo ket an holl. Sellomp pegen diases eo bet da Bi XI lakaet ar visionerion e Bro-Sina da zegemer e penn an ilizoh eskibion sinaat, pegen diases eo bremañ

da Bi XII lakaet aji leanezed da gennañ tra pe dre en o reoliadurioù evit en em stummañ diouzh ezhommou ar yec'hedouriezh pe diouzh doare ar broioù mision. Ken naturel eo d'an den enem wriziennañ er brizh-vosziou hag ober anezho reolennou peurret ken divrall ha gwirioneziou an Aviel. N'oui : depas h a me ganevet iel teologourien.

Dre na fell ket dimp kemman, ha bezañ pelerined, na klast diskoulm d'an diæsamatoù ha d'ar c'hudennou nevez, eo ret a-wechou d'an Aotrou diskouez d'heo'h Iliz gant dervoudou gruñ an Istor ned eo nemet tremenerez anaf : heskinadurioù, brezelioù, dispac'hioù a zeu, a eilpenn ar pezh a zo bet, hag a redi an Iliz da vont pellor'h.

Dafjeriou a zo o kemman, ha setu perak e vez lakaet da furion ar re a fell dezho chom gant ar pezh a zo bet, hep mont d'an avanturn warlerc'h ar speredou brell. Chom hep fiñval n'e o ket pelerinat, met mont d'an avañtur n'e o ket hen ober kennebeut all. Ha mont d'an avañtur eo gwiskañ liw an devezh, en em fichen diouzh ar c'hiz, heulian kement nevezinti speredel a zo, war zigarez en em stummañ diouzh ar c'houlz. Kement-se a zo en em sankofa donnoc'h dan er bed, n'e o ket bezañ pelerin. Klevout a rit ar re a damall d'ar re gosh bezañ bet pantouflennourion azenet didrabas en o c'hadorioù. Deomp bremm, emezo, gant en degouezhioù nevez, en em stummomp dicout, ret eo d'an Iliz en em gorfañ. Ha setu int da stagañ an Iliz ouch ar stummou douarel gwæsoc'h c'hoazh eget na oa bet staget biskoazh, hep soñjal n'e o ket ar bed a dle servijout da gorfi d'an Iliz, met buhez ar gristenion sente laet gant ar vadeziant evit bezañ er bed hep bezañ eus ar bed. hon tremen er bed, hini hor Pak, dre ganevet.

O vezañ ma cheñch doareoù ar bed pen hanter kant vloaz, mar n'e o ket bliesoc'h, pet korf a ranko an Iliz eskemman arrok fin ar bed, mar dle bezañ en em gorfañ er bed, evel ma soñj hon doktored nevez.

Bezañ pelerin eo tremen a-dreuz an darvoudou, en em zibab enno evit mont war-du ar pal, hep en em sac'haf enno.

Iliz pelerinez, menoz retoc'h retañ. Respont a reot din ez eus evelkent en hon amzer, war un dro gant faziou, gwirionegiù frealzus o'n em zisplegañ muioch mui : daoust ha ne glask ket theologourion 'zo, dre gelenn endro an Eskatologiezh, stegnaf ar spered kristen war-du un da-zont c'hoantus, hini distro hor Salver e fin ar bed, hervez ar pezh a gemenn dimp an Testament nevez . Gwir eo. Met ne vez ket marteze kemeret soñj an Eskatologiezh en e ledander gwirion. Sellet e vez dreist-holl ouch distro hor Salver, hep teurel pled awalc'h ouch an Iliz o kreskiñ tamm ha tamm en nefiv, ouch ar mall a dle bezañ hec'h hini da vezañ klok ha peuro'hraet.

Koulskoude ar soñj eskatologiel a zo evit en Iliz ar pezh a zo evit pep ene kristen c'hoant en nefiv. Ken ret all eo d'an Iliz evel Iliz ha d'an ene wvel ene. N'eo ket hepken d'an dud a-unanou eo bet laveret chom distag a galon diouzh ar bed-mañ, klask da gentañ rouantelez an nefiv... Evit an Iliz, an doare gwellañ da vezañ diouzh an amzer a ren, prest da gemenn d'ar remziadou nevez ar pezh a zo hec'h he c'hennadiezh a silvidigezh, eo bezañ distag diouzh ar pezh a zo bet, chom hep en em wriziennañ er pezh a zo bremañ, ha bezañ er bed hep bezañ eus ar bed.

Iliz pelerinez, o vont daoust d'he faziou, daoust da bep tra, war-du ar peurbad, war-du peuroberidigezh ar c'horf kevrinus, dindan lusk ar Spered Santel. Ha ni en em welomp e-barzh o vevañ un hevelep mister, hini hon tremen er bed, hini hor Pask, dre glask hor parfeted hag hon antre er c'hlod-se a zo hini an Tri Ferson santel, Ted, Mab ha Spered Glen. Amen

AR C'HRIST PELERIN

velse d'omedigezh Mab Doue er bed a vez disploget dimp ened, et
Avielou en doare un tremen, ur Fesk : ar klerijenn, an hini
wirion, en em ziskouez er bed hag a r̄ d'an doas̄ buhez nevez.
Taolomp pled ez eo war un dr̄ goulou ha pare, skleridigezh ha
despres, an eil hag egile kensteg evel e pare an hini ganet dall
ar feiz eo an hini a selv.

Kompreñ a reer neuze n̄ devøe an Ted̄n d'ober nemet mont
diouzh reizhmeizerezh an Testament nevez, evit kompreñ ar S̄lm 18
diwar benn ar Selver, ha displogeñ evel m̄ devøe graet, en ur
ster a dremenidigezh hag a Bask dre ar bed, ar gwerzad 7 : "Dint
a ra eus eil pennou an nefvou hag en e red e tish ar penn all,
ha n'eus tra en em laerfe diouzh e d̄ommder".

Doue o tremen, rak n'hell ket Doue chom er bed-mañ diglok ha
dibid. Ne c'hell chom nemet er sensual speredel, nemet en neved ha
n'e ket sevet gant deouarn an dud. Ne ra ar C'hrist nemet tremen,
met o tremen e sach pep tra war e Lerc'h. N'hell ket laver an
Doue holle'heilhudek chom diefed ha distreñ gwiñ : "Evel ma
tiskenn ar glev hag an ere'h eus an nefvou ha ne adsavont ket hep
bezân douraet an doas̄, strujusæt anezhaf ha laket er greun da
eginañ, evit ma rbiñ-had d'an hader ha bars da zebrin, evelse al
laivar e zeu er-maez eus va genou ne zistr̄ ket diefed, hep bezâñ
graet ar pezh a c'hoantsen ha kaset da benn e visioñ". (Isaïe, red
55,10-11).

Ar C'hrist a dremen dre ar bed evit diskouez dimp an hent hag
hon gervel d'al lec'h ma zou diutou. Gwellc'h a se : kemer a ra
en e zalc'h hon natur hag an denelez h a-bezh evit o lakteat da
zistreñ d'an Tad. Captivam duxit captivitatem : Degressus en deus
en e zalc'h an dalc'hidi .

Dont ha diskenn evit Verb Droue a zo karut krog en hör bed, eo
ben stagauz rutes ekuaz dre gemer ur natur-den hefvel zuzh han
hini beg en em ziskuez drezi. Tremen ha distreis d'e Dad a vo
xakregiañ adreis d'he c'hröuer en natur-den-se, ha soubisñ dindan
gervuñ sentidigezh ha spontunes tremenven, he c'hinnig en em
emaberz peurleun, peurledan.

Dont ha diskenn a vo evitañ en em gorfañ e komzou ha jestrøù
-den, ha ganto karut krog war en dud, e vo en ur doare kevrinus
sklerast dre ar bed, gant e Iliz hag en disvaez d'e Iliz, kement
den o c'henel war en douer. Tremen ha distreis a vo evitañ dont da
vezan Dasprener en holl, e-giz Droue ha Beleg meur, e vo lakant en
dud d'en em brofañ d'e Dad en un hevelep karantez.

Evelse Verb Droue grude bezañ deuet ha tremenet en e gorf-natur
a gendalc'h da vont ha da dremen en e gorf kevrinus. Rok pa zistr
an den war-du Droue, eo bepred Droue a zeu hag a dremen. Krist
pelerin. Keit ha ma vo tud da gemer en e zalc'h ha da vlenioù
war-du e Dad, keit ha ma vo ur c'christen war en douar, un den a
yul vat o pelerinañ war-du ar wiriñez, e vo ives ar C'hrist
pelerin gant, evel war hent Emmaüs. Emañ bepred ar C'hrist o
kerzhout dre an douar e kammedou e ziskibion : emañ bepred en e
Iliz, sklerijenn enkorfet, burzhudus ha kuzh, sin a gontrolliez. Il
Emmañ bepred o tremen hag o leverout : Deus d'am heul. Emañ bepred
o vont gant e sent en hentoù ar vuhez speredel, emañ bepred ganto
o tougen/ e groaz, o pignat war ar C'halvar, o vervel, o lideñ e
Bask santel.

Evelse lesk ar C'hrist a zo er mister nemetañ, o kenströllañ
pep mister all : ganedigezh, buhez-premeg, pignidigezh, lantekñst,

merzherenti ha vertuz ar sent. Eylese eo Pask ar "christ diverredur pe religion : Diskern Due ha dinden lusk Due, distro an den de Due. Galv ha respint, monedone hag emziviz etre an ueñv hag an dñvar, goulenn hag agent, sevenidigezh ar briezelzh hag er mennad a bell viskozh divizet.

PELERINED EVEL HON TADOU

"Hes Pask, gñuel ar Yuzevion, e zo tñat" (Yann, 6, 4).

An dñore-diskenfse o tistreiñ da rannañ Aviel St Yann, e zo dezheù ar vrasañ telvñudegezh. Drezañ e vez merket an pergeloù hñ a belerinded, e zo hñi hon religion. Diw a belerindedou : Hini an den war-du e True, a veze proueziet evit ar Yuzevion war un dro gant an Ermaeziadeg eus an Ejipt da gavut Dñwar ar Bromess, ha gñude-se gent o besj-bloaz da Jervzalem, evit gñueliù Pask ebel un envorradur eus an hñi gentañ. Let ivez pelerinded True war-du an den, dñedigezh en True-se "a dremen e-tñuez an dud" (rek honnezh eo ster ar ger Pask). Hag an deou stumm a belerinded o'n em genströllan en hon Salver, True-Den o tant etrezek an dud a-berzh e Dad, hag o sevel etrezek Jervzalem a-berzh an dud. True o tant, an den o vont, religion peurbadus.

O pignat war-dy ar Gêr santel, ne rae lab anden nemet seveniñ ar gourc'henn kozh. Lezenn ar belerinded a zo bet diazezet gant True e-unan en Israhel. "Teir gwech er bloaz, pep gwaz en hñ tñuez a zeviñ da welout dremm an Astroù hñ True, d'el lec'h en devô dibabet : da nuel ar Barc dic'hñell, da nuel ar Sizhuniù, da nuel an Teltoù" (Adlezenn 16, 1-18)

Dre vras e resonte ar Yuzevion d'ur seurt alv, dreist-holl gñude o dastrewidigezh war ribl ar mor kreizdouarek. N'helle ket marteg an holl oher ar veaj, ken kroustus ma zo ; ha koulskroude an niveriù ræt gant Flavimus Josef a ziskñuez a ouïent en em ziñveriñ evit gallout hen oher ur wech an amzer. Daoust ha chom a ra dimp gant Psalmou an Derezion, un testeni eus trivliedou entonet an eneñù deol a-hed ar veaj santel : anken ar Yuzev kollet e kreiz ar Bagened, an hirreezh d'ar Gêr santel, levenezioù an dñedigezh gant prañiou bras an hent, hag ar bedenn sî-

dirak Droue kavet erfin, Eñ an divrell, Eñ røc'hell Israhel.

~~Israhel~~ ez eus meur a abeg d'ur seurt lezennedur, met ives surt mat, ar c'hoant de lakaat pep Israhelañ e pad un nebeut sizhunvezhiù, da vevan e giz ur pelerin, ma kompreñ dan ned eo war an dhuar-mañ nemet un den o vont war-du Droue, hag e tle stummah e vuhez, e galon, e spered, hervez ar gredenn-se.

A-hed ar Bibl e welom o tistreiñ ar spajj-se a belerinded kevrinus, spajj disheñvel evit gwir diouzh levar si lennegezh pagan oc'h ober eus ar vuhez ur veaj tremenus. Amañ eo ar veaj ur respont d'ur galv, hini Droue. -del Abrac'harn, an hini kenten galvet, an hini kenten o respont, n'eo deus ket an Uheldadoù chomlec'h stabil : "Me 'zo en ho tuez, eme Abrac'harn da vibion Het, evel un estren oc'h ober annez" (Gen.23,4). Ha Yakob a lavaro d'e dro d'ar Farou "Berr ha gwalevrus eo bet va bloavezhioù, ^{n'} mint ket bet keit ha oad va zadou en o felerinded..." (Gen.47,7-10).

Gant an Ermeeziadeg eo ar boblañ s'vezh a vez o adkelennet dezhi, gant daou ugent bloavezh a veaj hir dre ar gwelech, ar wirionez a zisklerioù diwezhatoù saver ar Salm 38, pa lavaro : "Antriù, me'zo un ostiziad, ur pelerin evel va holl dadou". Seblantout a ra en deus klasket Droue lakaat an Israhel di da gompreñ gant an dispartiou-se, gant an emzistagañ, gant distabil ar vuhez, ne dleer ~~izz~~ c'hoantast nemetañ, esper Israhel. Zoken pa vint enem ziazezet war dour ar Bromesa e vo labour ar Brofeted degas da spajj ne dleer ket de vihanañ, en em ziazezañ a spered, ez eo tonkadur Israhel en em dannañ war-du un da zont leun a splann/der. Arabat en em wour'hizan, arabat chom a sav : istor Israhel a zo ur c'herzhed war-du ur sav-heol.

Ar en deus assantet Droue chom a-benn ar fin en un ti-maen, ma teufe

an Templ war venez Sion da vezan un arvez eus e nerzh diwall, Eñ Doue
kreñvlec'h, roc'hell asur Israhel, n'en ket hep degas da goun ne c'hell
e c'halloud nag e c'hoar bezan dalo'het gant nep lec'h. Yaweh eo an
hini en deus e delenn a-us da zouric'h an tabl; he ma taurvez diskenn
ez eo evit chom eñtouez kinn e dud dindan un delenn, evel kumpagnun e
sent. Met n'em eus ket, emezan da Zavid, goulemmet deoc'h sevel din un
ti koed-sedrez (2 Samuel 7,1 beg all). Doue ne grusk ket, hag arc'h an
englev, a vo prest bepred da lec'hiañ, gant he barrout-dougen tremenet el
legadennù evel gwechall pa veze douget a dreuz ar gouelec'h.

Ne vo kemmet tra ebet gant hon Salver d'ar menz-se a belerinded
sentel. Jezuz, mab Doue ha mab an den, a vo en un dñare klok, ar pekrin.

Pelerin evel Doue. Rak Enkorfidigezh ar lab a vez skeudennet en
dñare un dñedigezh (Yann 5,43 ; 7,28; 12,47), un diskenn eus an neñv
(Yann 3,13; 6,33,50 h.s.). Ne sav e delenn en hon touez nemet evit ur
pennad; hag ur wech echu e redadenn, ez a kuit (Yann 7,33; 14,4,12,28).

Sellit ouzh parabolennù ar mestr-tiegezh a ya kuit da vaejiñ arrok
distreiñ."Kuitast a ran, eme Jezuz, da zozañ deoc'h ul lec'h e ti va
zed, ha distreiñ a rin d'ho kerc'hat ganin, ma vint c'hwi ives el lec'h
maz zo-me" (Yann 14,2-3; sell. Yann 12,26 ; 17,24).

Pelerin evel den. Hep mar ebet e plij d'an avielour diekñvez en hon
Salver anhini n'en deus ket evel den lec'h ebet da lakaat e benn da
ziskuizhañ, en hini a zo e vuhez-prezeg evel ur belerinded dizehan
werdu Jeruzalem evit ar lask diwezhañ. Hep mar ebet e plij d'an
avielour taolennù misiñ Jezuz e stumm un Ermaziadeg.

Ha ni ives, war lec'h Jezuz, eveltan, eo dimp bezañ pelerined war an
douar : "N'hon eus ket amañ ur chomlec'h da bedout, met klast a reomp

an hini da zont" (Hebr. 13,14). Pelerin Jeruzalem an neñv. Sed aze er c'christen ! Sed aze doare gwirion hor aperedelezh. Hag an Israhelad vont war rank etrezek Douar ar Brømessa, etrezek Ti Døue, a zo dimp ur patron hag ur skouer : Ober eus hon buhez un hent etrezek Døue, bezañ un den a zo Døue evitañ unan resis, Yaweh, an Aotrou !

Yaweh, an Aotrou, eo Hini a c'helv. Ha kentañ tra d'ober evit an hini a ya kuit e ñdegemer ar gouviadenn, a zo urzh doueel. Kentañ tra e selc'h gant feiz, ha respont gent sentidigezh evel me reas Abrac'həm, pennpatron ar belerined."Dre ar feiz e sentas Abrac'həm pa və galvet, evit mont d'ar vr̄ a dlee kaout da herezh, pa'z eas war rank hep gnazout pelec'h edo o vont. Dre ar feiz e chomes en dover ar Brømessa, evel en ur vr̄ estren, en ur vevañ dindan telennou evel Isakk ha Yekob kenhêred en hevelep Promessa. Rak gortoz a ree ar gêr diszezet-met a zo Døue an ijinoù hag ar saver anezhi Ur feiz ez int marvet holl hep bezañ resevet an traou p̄metet, met ouzh o gwelout hag ouzh o saludie ~~zibell~~ a-zibell, en ur zisklerian e ont estrenion ha pelerined war an dovar" (Hebr. 11,8,15).

Evelse, e penn an disparti e Døue a ro en urzh :"Kae kuit eus da vr̄, emezh da Abrac'həm. Ha diouzhtu e ra :"Abrac'həm a yes kuit" (Gen. 12,1). Breutadenn ebet, dale ebet; setu an vhelded lakaet da belerin, da gantreer, hep ti na br̄. Ont kuit, en em ziñueriñ, dilezel pep tra. Abrac'həm a zilez Our; an Hebreed a zilez an Ejipt hag he buhez eas, ar podou kig hag an ognon sacurus. Dibourezhidigezh ! N'hall ket ar belerin en em strøbañ gant pekadoù didslavud ; ne virer evit ar veaj nemet ar peurret. Has ar peurret smañ e ar feiz. Abrac'həm ne gemer gantañ nemet ar feiz e laver Døue, e promessa Døue. Rak laver Døue a zo ur brømessa.

Ha c'hoazh ,vitaat a zo nebeut,diaesoc'h eo kenderc'hel. Mont war rask hep arsav. Bepred en em zistagañ ! Bepred an disperti p'zhanus ! "Va muiast-karet,جوه aspedig a ran,estrenion ha pelerined evel maz eo l' d'en em ziwall diouzh c'hantegenezhiñ ar c'horf a ra brezel ouzh an ene" (I Pêr, 2 Ill). "Evelse eta,pa'z eus endro dimp un niver ken bras a destou,taolomp kuit diouzhimp kement bec'h hon ponnera, kement pec'hed e zeu d'hon luzian,ha redomp gant dalc'hegezh el lis digoret dirazomp, en ur stagañ hor sell ouzh Jezuz, mammen,ha peurzherzur ar feiz" (Yann, 14). "Jezuz en deus digoret dimp un hent nevez ha bev" (Hebré 10, 20), a zo pelerinded kevriñus an ene,stividenn bepred nevez, arakadenn dizehan, emzilez etre daouarn an Antroù.

Morvat e tevioù tentadur ar skuizhder hag an doan da herzel ouzhimp evel ouzh Elié war hent ar menez Oreb,menez Dave. Ret eo kemer armou ar basianted hag an nerzh-kalon,ret eo pediñ. Met Droue 'zo aze gant e c'hras. Eù 'zo ar gward a veilh e-pad an noz,an hini a fell dezhañ kas da benn e bromesa :"Beilhañ a ran war va levar evit e seveniñ" (Yeremie 1,12)."Krefait ho taouarn dinerzhet hag ho taoulin semplet.." (Heb.12,12)

Tenz-spered hor pelerinded a zo fizien, a zo esper. Mont a reomp war-du er chomlec'h divrall, ar Gêr santel,Jeruzalemn lugernus an neñv, a zo a-benn ar fin,Droue e-unan."Hag hor genou *zo leun a c'hwarzh*(Salm 125).

Xenacs chom hep tridal a levez : er gêr ez eomp etrezek enni,a zo aze dija."Hen gouzout a reomp, ma o'hoarvez d'an delenn-mañ,hon ti douarel,bezaf distrujet,hon eus en neñvoh un ti savet gant Droue,ur chomaj peurbadus,ha n'eñ ket bet graet gant dorn mab-den" (2 Kor.5,1). A-dal bremañ e c'hell an Iliz kanañ alleluia klodus Kereded an Neñvoh : "Kanomp alleluia,breudeur,n'eñ ket evit luskellat hon diskvizh,met evit skeñvast hon labour;kanit evel ma kan er vaojourien, o terc'hel da gerzhout; kanit evit en em fréalziñ e kreizh ar skulzhderiou; kanit

ha kerzhit. Kanit heg it war rask er mad, er feiz, er c'hlennaded. Na zibenchit ket, na zistroit ket war gil, na chomit ket a sav. Kanit ha kerzhit". (Sent Eosten, prezegenn 256).

Diverret heg anzet gant M.G.

diwar Dom Kolomban Lesquivit, Témoignages

Kaier 34, gware 1952, p. 284 ha war-lerc'h